

دهمین همایش بین المللی سواحل، بنادر و سازه های دریایی
29 آبان لغایت 1 آذر 91 (تهران-ایران)

بررسی و تحلیل ریخت شناسی دلتای رودخانه مند

[مجید گتمیری Majid . Gatmiri]

[محسن سلطانیپور Mohsen . Soltanpour]

[عباس حق شناس Abbas . Haghshenas]

[آرام کهنه پوشی Aram . Kohnepoushi]

کلید واژه: نمونه، رودخانه، دریایی، رسوب، دلتا، جزرومد

1- منطقه مند:

منطقه مند بین طول های جغرافیایی 51 درجه و 10 دقیقه تا 54 درجه و 28 دقیقه شرقی و عرض های جغرافیایی 27 درجه و 20 دقیقه و 29 درجه و 51 دقیقه شمالی و در محدوده میدان گازی پارس شمالی با ذخیره میدان 59 تریلیون فوت مکعب در استان بوشهر واقع شده است [8]. طول شاخه اصلی آن معادل 750 کیلومتر برآورد شده است. حوضه آبریز آن با میانگین تراز 1024 متر از سطح دریا و شیب میانگین 15/84 درصد، مساحتی در حدود 40128 کیلومتر مربع دارد که آورد رسوب سالانه 11608015 متر مکعب به دهانه خود دارد [6]. بر اساس نتایج آزمایش دانه بندی و هیدرومتری، 12٪ از این رسوبات، یعنی در حدود 1/4 میلیون متر مکعب بر اساس طبقه بندی Wentworth [3] در رده درشت دانه قرار می گیرند. شرایط موج فراساحل در منطقه، حاکمیت امواج سمت شمال غرب را نشان می دهد که طی سال های اخیر، سهمی در حدود 1/29 میلیون متر مکعب در سال در انتقال رسوب موازی ساحل بر عهده گرفته است [7]. لذا سالانه حدود 0/11 میلیون متر مکعب رسوبات درشت دانه در منطقه نشست می کند که به توسعه زبانه های ماسه ای پایین دست دهانه کمک می کند.

2- رسوب شناسی^۱:

بر اساس پژوهش تقوی مقدم و همکاران [5] یکی از مهم ترین عوامل اثرگذار بر ریخت شناسی منطقه مند، آورد رسوبی رودخانه مند می باشد. بطور عمومی دو منبع رسوبی در توسعه خطوط ساحلی پایین دست دهانه رود مند مشارکت می کند. بودجه رسوبی دریایی^۲ و بودجه رسوبی رودخانه ای^۳ که توسط رودخانه حمل شده است. توزیع و انتقال رسوب در طول خط ساحلی، توسط جریان های

¹ Sedimentology

² Marine sediment supply

³ River sediment supply